

## SZAKDOLGOZATI TÉMAJAVASLATOK

Az alábbi témajegyzék nem „kötelező”, nem „teljes körű” és nem „cím-jegyzék”; más szempontokkal együtt az egyéni szakdolgozati témaválasztás orientálását szolgálja. Az egyes kérdéskörök kiválasztott elemei történeti, intézményközi, kultúra- és civilizációközi, továbbá összehasonlító, ill. kölcsönhatási, stb. metszetekben egyaránt feldolgozhatók.

### **Nyelvészet**

#### I.

##### **Leíró nyelvtan**

##### **Fonetika, fonológia – morfológia - szintaxis**

1. A japán nyelv hangtani sajátosságai, különös tekintettel a japán nyelv fonotaktikai szabályszerűségeire
2. Allofónok a japán nyelvben vagy Diftongusok a japán nyelvben
3. A modern japán hangzóképzlet kialakulásának története vagy egy korszak hangtani sajátosságai
4. Modern japán szófajcsoportosítási rendszerek – egy szabadon választott szófajcsoportosítási rendszer bemutatása vagy több elgondolás összehasonlító elemzése
5. A japán főnév szófajcsoport bemutatása, különös tekintettel a formális főnevek sajátosságára
6. Ragozható szófajok a japán nyelvben, különös tekintettel a *keiyōdōshi* szófajcsoport ragozhatóságának kérdésére
7. Névmások a japán nyelvben
8. Topikok a japán mondatban – a *wa* és a *ga* partikulák sajátosságai
9. Vonatkozó mellékmondatok a japán nyelvben
10. A produktív igei grammatika és a szintaxis találkozása, műveltető szerkezetek és passzív szerkezetek sajátosságai a japán nyelvben

#### II.

##### **Dialektológia**

1. Egy szabadon választott nyelvjárás grammatikai sajátosságainak bemutatása
2. Egy szabadon választott nyelvjárás hangtani sajátosságainak bemutatása
3. Egy szabadon választott nyelvjárás csoport dialektusainak összehasonlító elemzése (pl: Tōhoku, Kansai, Kyūshū stb.)
4. Nyelvjárási hangsúlyrendszerek

5. A japán nyelvjárások története vagy Egy szabadon választott történelmi korszak nyelvjárási sajátosságainak elemzése
6. Nyelvi archaizmusok a modern japán nyelvjárásokban
7. A sztenderdizációs folyamat hatása a japán nyelvjárásokra – A sztenderdizációt elősegítő és gát tényezők Japánban
8. A japán nyelvjárások csoportosítási elméleteiről (pl.: Tōjō Misao, Okumura Mitsuo, Kaindaichi Haruhiko stb.)
9. A nyelvjárások helyzete a XXI. századi Japánban
10. Nyelvjáráshasználat a japán irodalomban, filmekben, animációs filmekben, zenében stb.

### III.

#### **Szociolingvisztikai kérdések**

1. A japán nyelv genderlingvisztikai sajátosságai
2. Megszólítások a japán nyelvben
3. Az udvariasság megjelenése a japán nyelvben
4. A japán rétegnyelvek és a szleng
5. A japán emotikonok nyelvészeti vizsgálata

### IV.

#### **Kontrasztív nyelvészet (magyar és japán nyelv)**

1. Magyarok és japánok közötti kommunikáció stratégiai különbségei
2. Magyar és japán nyelv összehasonlítása

### **Fordítás**

1. Audiovizuális fordítás (feliratozás, szinkronizálás, rajongói fordítások)
2. Manga- és animefordítás Magyarországon
3. Átváltási műveletek vizsgálata fordított szövegben
4. A gyermekirodalom fordítása
5. Népmesefordítás
6. Megszólítások fordítása
7. Beszédaktusok fordításának vizsgálata

8. Interperszonális eltolódások a fordításban
9. Reklámok fordítása
10. Újrafordítás
11. A fordíthatóság-fordíthatatlanság kérdése
12. A nyelvi udvariasság vizsgálata fordított szövegben
13. A fordítói láthatatlanság kérdése
14. Reáliák fordítása

### ***Irodalom***

1. Nőalakok a 20. századi japán novella- és regényirodalomban
2. A menekülés témája a modern japán irodalomban.
3. A hagyományok szerepe a 20. századi japán irodalomban.
4. A reinkarnáció szerepe a modern japán irodalomban.
5. Ibaraki Noriko költészete.
6. Banja Nacuisi haikui.
7. A haiku fordítási alapelveinek változásai Magyarországon.
8. Egy költői antológia elemzése.
9. A szépség megjelenése Kavabata műveiben.
10. Műfordítási összehasonlító elemzés.
11. Egy animé szerepe a japán kultúrában.
12. A hagyományok jelenléte az animében.
13. A kereszténység ábrázolása a kortárs japán irodalomban
14. A történelem ábrázolása a kortárs japán irodalomban
15. Fantasztikum jellege és szerepe a modern és kortárs japán irodalomban
16. Mágikus realizmus a kortárs japán irodalomban
17. Humor a modern és kortárs japán irodalomban
18. Mondák és mesék a japán irodalomban

19. Japán fordításirodalom a 19. század végétől napjainkig

## **Társadalom, gazdaság, politika, kultúra, nemzetközi kapcsolatok**

### I.

#### **A japán társadalom problémái**

1. A csalárendszer átalakulása, a mai japán család kérdései
2. Népesedési folyamatok (népesség-csökkenés, elöregedés stb.)
3. Jóléti rendszer és jóléti politika
4. Egészség, betegség, egészségügyi rendszer
5. „Életminőség”, „boldogság”, „jólét”, „igazságosság” („objektív”, „szubjektív” stb.)
6. A társadalmi tőke kérdései
7. Társadalmi rétegződés, hierarchiák, mobilitás, „zárttság” és „nyitottság”
8. A „japán középosztály-társadalom” kérdései
9. Társadalmi különbségek, egyenlőtlenségek
10. Társadalomképek – szakmai konstruktumok, ideológiák, közvéleményi sztereotípiák
11. Japán és a társadalomtudományok (tudománytörténet, mai problémák)
12. Az új nemzedék problémái (szocializáció, oktatás, foglalkoztatás, deviancia stb.)
13. Nemzedéki sajátosságok és a nemzedékek között viszonyok
14. Társadalmi anómia- és deviancia-jelenségek (öngyilkosság, bűnözés, alkoholizmus stb.)
15. A nők helyzete
16. Társadalmi és etnikai kisebbségek
17. Regionális szerkezet, regionális problémák
18. Települési közösség, falu/város, urbanizáció
19. Társadalom, technológia, tudomány
20. A japán információ-társadalom
21. Elitek (üzleti, politikai, kulturális, hivatali stb.)

22. Patrónus-kliens viszonyok

23. Társadalmi válság és társadalompolitika

## II.

### **A japán gazdaság problémái**

1. A „japán kapitalizmus” problémái
2. „Japán csoda” és „japán válság”
3. A „japán gazdasági modell” – változások és folytonosság
4. A japán gazdasági etika, ideológia
5. A japán nagyvállalat
6. A kis- és középvállalati szektor
7. Japán menedzsment Japánban és külföldön  
(vállalatkormányzás, munkaadói-munkavállalói viszonyok, innováció stb.)
8. A japán munkaerőpiac, foglalkoztatás
9. A kormányzati gazdaságpolitika, a gazdasági bürokrácia
10. Japán gazdaság és világ gazdaság, globalizáció, regionalizáció,
11. „Big bang”, „dereguláció”, „elveszett évtized(ek)”
12. A gazdasági válság, társadalmi, kulturális, politikai összefüggései

## III.

### **A politika, a jog-rendszer kérdései**

1. A „japán demokrácia” problémái
2. Politikai kultúra és politikai részvétel
3. A bürokrácia
4. A pártrendszer
5. A civil társadalom problémái
6. Érdekvédelmi és tiltakozó mozgalmak
7. A „japán jog” problémái

8. (hagyományos/modern elemek a jogtudatban és joggyakorlatban)
9. Alkotmány-fejlődés, alkotmány-revízió
10. Az „adminisztratív reform” kérdései
11. Külpolitika, diplomácia, nemzetközi kapcsolatok, a bel- és külpolitika összefüggései
12. „Nemzetköziesedés”, globalizáció, „harmadik nyitás”
13. Egyes politikai pártok ideológiái, vezető politikusok nézetei
14. Politika és média

#### IV.

##### **A kultúra**

1. A kulturális identitás, a kultúra-közi, civilizáció-közi önmeghatározás kérdései
2. Értékrend és értékrendi változások
3. A „japán vallás” kérdései, vallások és vallásosság a mai Japánban
4. A kereszténység Japánban
5. Új vallási mozgalmak, szekták
6. Az oktatási rendszer és az „oktatási reform” kérdései
7. A japán média
8. Társadalom és művészetek, társadalom és irodalom
9. Szabadidő, tömegkultúra, sport
10. Szubkultúrák
11. Divatjelenségek
12. A kultúra-közi kommunikáció kérdései

#### V.

##### **Japán nemzetközi kapcsolatai és külpolitikája**

1. Kulcs-dimenziók
2. Gazdaság, politika, biztonságpolitika, kultúra („soft-power”), civilizáció
3. Kulcs-relációk
4. Egyesült Államok, Kína, Korea, Oroszország, Kelet-Ázsia, ASEAN, EU,

5. „nagy hatalmak”, regionális tömörülések, nemzetközi szervezetek stb.
6. Magyar-japán kapcsolatok
7. Gazdasági kapcsolatok
8. Kulturális és tudományos kapcsolatok, kutatási-fejlesztési együttműködés
9. Politikai, diplomáciai kapcsolatok,
10. „Civil diplomácia” és regionális-helyi szintű kapcsolatok
11. A magyarországi Japán-kép, a japáni Magyarország-kép
12. Magyarország az Európa-Japán kapcsolatokban
13. Az Európa-Japán, EU-Japán kapcsolatok, Japán és Közép-, Kelet-Európa kapcsolatai
14. Gazdasági kapcsolatok
15. Kulturális kapcsolatok
16. Politikai és biztonságpolitikai kapcsolatok
17. Az európai (közép-, kelet-európai) Japán-kép alakulása
18. A japáni Európa-kép (Közép-, Kelet-Európa-kép) alakulása

## VI.

### **A nyelvi és irodalmi tanulmányok, a tanszéki szótár-projekt kapcsolható elemei**

1. Szociolingvisztika,
2. kulturális nyelvészet
3. irodalom-szociológia stb.

## ***Oktatás és kommunikáció***

### I.

#### **Japánnyelv-oktatás Magyarországon**

1. Európai és magyar nyelvpolitika és japánnyelv-oktatás
2. Magyarországi japánnyelv-oktatás, mint idegen nyelv
3. Magyarországi japánnyelv-oktatás, mint származási nyelv

4. Magyarországi japánnyelv-oktatás története
5. Magyarországi japánnyelv-tanárok problémái (lifehistory, nézetek stb.)
6. Magyarországi japánnyelv-tanulók problémái (hitek, nézetek, motiváció, tanulói autonómia stb.)
7. Óravezetés (módszertan, kultúra, manabia stb.)
8. Tananyagelemzés (kultúra, tankönyv, szókincs stb. szempontjából)
9. Magyarországi japánnyelv-használat helyzete

## II.

### **Idegennyelv-oktatás Japánban**

1. Iskolai és iskolán kívüli angol nyelvoktatás Japánban
2. Japánnyelv-oktatás mint idegennyelv Japánban
3. Japánnyelv-oktatás mint származási nyelv Japánban

## III.

### **Interkulturális kommunikáció**

1. Magyarországon élő japánok problémái
2. Japánban élő magyarok problémái
3. Japán vállalatok személyi elvárásai
4. Tolmács, fordító nehézségei

## **Egyéb**

1. Egy-egy témakör hálózatos szemléletben újragondolva
2. Hálózati társadalom, hálózati gazdaság, információs társadalom kérdéskörei
3. Internet, technológia
4. Kulturális áramlások Japán és a világ más kultúrái, régiói között
5. Kultúra megjelenése modern információs, digitális közegben
6. Oktatás, tanulás modern technológiákkal
7. Oktatás, oktatási rendszer kérdéskörei, oktatási együttműködések



## 8. Kutatás, kutatásmenedzsment Japánban, kutatói együttműködések